

7/14744-45-46

GK: 173

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 2407
Konu : Soru Önergeleri

07/07/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 07.06.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23509 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Mersin Milletvekili Behiç ÇELİK'e ait 7/14744, 7/14745, 7/14746, Adana Milletvekili Yılmaz TANKUT'a ait 7/14747 ve Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/14748 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1.Görüş 7/14744 (4 sayfa)
- 2.Görüş 7/14745 (2 sayfa)
- 3.Görüş 7/14746 (1 sayfa)
- 4.Görüş 7/14747 (4 sayfa)
- 5.Görüş 7/14748 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

ÖNERGE SAHİBİ : Behiç ÇELİK
Mersin Milletvekili

Esas No : 7/14744

Ekonomisi ağırlıklı olarak tarım sektörü üzerine kurulu Mersin İli Erdemli İlçesinde narenciye, sebze ve meyve fiyatlarındaki istikrarsızlık hem çiftçilerimizi ve hem de başka gelir kaynağı olmayan yöre halkımızı olumsuz etkilemiştir.

Geçtiğimiz yılda ürettiği ürünü değer fiyatına satamayan çiftçimiz bu sezonda umduğunu bulamamıştır. *Girdi* maliyetlerinin her yıl artış göstermesi neticesinde zaten borçlu olan çiftçimiz ürününün para etmemesi ile tamamen bir borç batağına düşmüştür. Erdemli halinde domates fiyatlarının düşmesi, daha yeni toplanmaya başlanan domatesin akıbeti çiftçileri ve komisyoncuları kara kara düşündürmektedir.

İlçemizde çift dikim yapılan 1 dönüm (dekar) seranın 1 yıllık sebze yapım maliyeti şöyledir:

Hayvan gübresi 10 Ton	1.200	TL
Sera Örtüsü	1.500	TL
Fide	2.400	TL
İlaç Gübresi	4.000	TL
Sera Isıtma (Yakıt)	1.000	TL
Çiçek Döllemesi için An	400	TL
Sulama-Elektrik	1.100	TL
<u>Traktöre Çift Sürdürme</u>	500	TL

12.100 TL'dir.

Buna Karşılık Masraf yapılan İlgili Seranın 1 Yıllık Geliri ise:

Çift dikim yapılması halinde ortalama 18.000-22.000 ton üretim X 0.50
KRŞ=11.000 TL yaklaşık olarak çiftçilerimiz 2.000 ile 4.000 TL borçlu kalmaktadır.

İlçemizde 05.05.2010 tarihli Turfanda Sebze Fiyatları şöyledir:

İhracat Domatesi	: 0,50-0,55 KRŞ
Kırmızı İç Piyasa Domatesi	: 0,25-0,30 KRŞ
Yer Fasulye	: 0,45-0,65 KRŞ
Sırık Fasulye	: 0,80-1,20 KRŞ
Salatalık	: 0,40 KRŞ

Unutulmamalıdır ki bu krizden çıkışın birinci yolu üretimdir. Buna göre;

SORU 1) Tarımsal ürün ihracatının önünü açıcı bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 1) Bilindiği gibi, ihracat artışının sağlanması yönünde çalışmalar Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından ihracatta devlet yardımları, fuarlar, alım heyetleri, ticaret heyetleri organizasyonları gibi politika araçları kullanılarak yürütülmektedir.

Bu kapsamda Bakanlar Kurulunun 27/12/1994 tarihli ve 94/6401 sayılı "İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı"na dayanılarak Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulunca alınan Kararlar doğrultusunda Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımları yapılmaktadır.

Bunun yanında, ülkemiz menşeli bitkisel ürün sevkiyatında ihracatçılarımızın artan belgelendirme ve analiz maliyetleri sonucu rekabet gücü kaybına uğramasına meydan verilmemesini teminen, 28/07/2007 tarihli ve 26596 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 97/5 Sayılı Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair 2007/4 sayılı Tebliğ kapsamında, organik ürün sertifikaları ve pestisit analizi raporlarının alınması sırasında yapılan faturalandırılmış harcamalar, belge ve/veya analiz başına %50 oranında ve en fazla 50.000 ABD dolarına kadar desteklenmektedir.

Bununla beraber, Tarım Kredi Kooperatiflerinin ana sözleşmelerinde ortaklarının ürünlerinin değerlendirilmesi yer almaktadır. Bu kapsamda, "Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri hakkında Kanun Hükmünde Kararname" doğrultusunda, tarım kredi kooperatif ortaklarının ürünlerine, "Üretici Belgesi" ve iyi tarım uygulaması yöntemiyle sertifikalandırılmakta ve sözleşmeli üretim metoduyla talebe dayalı olarak pazarlanmaktadır. Önümüzdeki süreçte tarım kredi kooperatif ortaklarının bu ürünlerine EUROGAP sertifikası alınarak ihracatı hedeflenmektedir.

Yaş Sebze ihracatında 2009 yılında bir önceki yıla göre miktarda % 0,34'lük artış meydana gelmiştir. Yaş sebze içinde 2009 yılında en fazla ihracatı yapılan ürün 565.325.402 kg. ve 431.965.425 Dolar değeriyle domates olmuştur.

SORU 2) Çiftçinin plansız ekiminin önüne geçilmesi için ne gibi tedbirler alınmaktadır?

SORU 3) Girdi fiyatlarının düşürülmesi için üretimde kullanılan Zirai İlaç, Gübre ve Seralarda kullanılan Örtü malzemesi (Naylon) KDV oranlarının düşürülmesi ve tohum fiyatlarının daha yüksek oranda desteklenmesi yönünde bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 2-3) Bakanlığımızca, ülkemiz tarım sektörünün geliştirilmesine yönelik olarak gerek ulusal kalkınma gerekse tarım strateji belgelerinde belirlenen hedeflere uygun destekleme politikaları uygulanmaktadır.

Bakanlığımızca uygulanan politikalar ile tarım sektörünü kalıcı, uzun vadeli bir sektör haline dönüştürme hedefini gerçekleştirmek üzere önemli çalışmalar yapılmaktadır. Bu bağlamda; Tarım Strateji Belgesi hazırlanmış, Türkiye'de ilk defa Tarım Kanunu çıkarılmıştır. Bakanlığımızca, verimlilik artışı ve üretimle ilişkisi olmayan destekleme araçları yerine; kalite, sağlık, verimlilik ve kırsal kalkınmayı esas alan destekleme araçları uygulamaya konulmuştur.

Bakanlığımızca geliştirilen, **Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli** ile; Tarımsal Desteklemeler daha etkin bir şekilde kullanılacak, arz açığı olan ürünlerde üretim artışı elde edilerek, arz talep dengesi sağlanacak ve çeşitli senaryolara göre etkin bir üretim planlaması yapılacaktır.

Tarım sektörüne yönelik destekleme primi miktarları, ödeme zamanı ve ödeme şekli 5488 Sayılı Tarım Kanunu kapsamında, kanunun 17. maddesi ile belirlenen görevleri yerine getirmek üzere kurulan Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından, aynı

Kanunun “Tarımsal Desteklemelerin Amacı ve İlkeleri” ile “Tarımsal Destekleme Programlarının Belirlenmesinde, Uyulan İlke ve Stratejiler” başlıklı maddeleri ve bütçe olanakları doğrultusunda belirlenmektedir.

Bakanlığımızca üreticilerimize, üretimlerinin değişik aşamalarında destekleme ödemeleri yapılmaktadır. Toplam tarımsal destekleme miktarı, 2002 yılında 1,868 Milyar TL iken, 2010 yılında 5,6 Milyar TL’ye çıkarılarak toplam tarımsal destekler 3 kat arttırılmıştır. 2003–2010 döneminde çiftçilerimize toplam 36,3 Milyar TL destek verilerek tarımsal destekler, üretim ve kalitenin artırılmasına yönlendirilmiştir. Verilen desteklerle üretim maliyetinin önemli bir kısmı karşılanmıştır. Bütçe olanakları ve dengeleri içerisinde, çiftçilerimize azami destek verilmesine çalışılmaktadır.

Bu kapsamda, tarımsal üretimde en önemli girdilerinden olan gübre ve mazot maliyetinin azaltılması amacıyla birim alan için gübre ve mazot desteklemesi yapılmaktadır. Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olan çiftçilere, alan bazlı olarak ürün gruplarına göre değişen miktarda, 2005–2010 yılları arasında toplam 2 milyar 174 milyon TL kimyevi gübre, 2003–2010 döneminde toplam 2 milyar 975 milyon TL mazot destekleme ödemesi yapılarak üreticilerimizin gübre maliyetlerinin yaklaşık % 13’ü, mazot maliyetlerinin ise % 17 ‘si karşılanmıştır.

2011 yılında da Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olan çiftçilerimize alan bazlı olarak ürün gruplarına göre değişen miktarda mazot, kimyevi gübre ve toprak analizi destekleme ödemesi yapılacaktır.

2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile sebze tohumluklarında uygulanacak KDV oranı % 8’e, bunların dışında kalan sertifikalı tohumluk ve sertifikalı meyve fidanlarında ise uygulanacak KDV oranları % 1’e düşürülmüştür.

SORU 4) Çiftçi borçlarının faizlerine af getirilmesi ve ödeme kolaylığı sağlanması yönünde bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 4) 2005 yılında sulama elektriği kullanan üreticilerin yıllardır biriken ve faiziyle birlikte yaklaşık 1 Milyar TL olan enerji borcu yeniden yapılandırılmış ve ek bir faiz uygulanmadan 36 ay taksitlendirilmiştir.

Diğer yandan, borcunu zamanında ödeyen çiftçilerimize de daha ucuza elektrik tüketebilmeleri için kilowatt başına 1,70 Krş destekleme yapılmıştır. Bu çerçevede 22 Bin tarımsal sulama abonesine toplam 8,2 milyon TL ödeme yapılmıştır.

Konu ile ilgili kuruluşların katılımıyla yapılan çalışmalar sonucunda; 10 Temmuz 2009 tarih ve 27284 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5917 sayılı Kanun ile tarımsal sulama elektrik borçlarının TEDAŞ Yönetim Kurulu’nca belirlenecek vadelere göre yılda en az iki taksit ve en geç üç yılda tamamlanacak şekilde taksitlendirilmesi imkanı tanınmıştır.

Bu kapsamda, ödenecek olan tutar; tahakkuk tarihindeki anaparaya T.C. Merkez Bankasıncı bankaların üç aya kadar vadeli mevduata uyguladıkları faiz oranları esas alınarak hesaplanan aylık endeks katsayısı uygulanmak suretiyle hesaplanan miktarın; 12 aylık taksitlerde 1.08, 24 aylık taksitlerde 1.18, 36 aylık taksitlerde 1.26 ile çarpılması ile hesaplanmaktadır.

Tarım Kredi Kooperatiflerince ise vadesinde ödenemeyen borçlar için ortaklarına 90 günlük idari takip süresi tanınmakta, bu süre içerisinde ortaklar hakkında icra takibi yapılmamaktadır. İdari takip süresinde ödenmeyen borçlar için icra takibine başlanmaktadır.

İcra takibinde olan Tarım Kredi ortakları da dahil olmak üzere, Tarım Kredi Kooperatiflerine vadesi geçen borçlarını ödeme istek ve gayreti içerisinde olan Tarım Kredi ortaklarına, borçlarını ödeyebilmelerini teminen bazı ödeme kolaylıkları sağlanmaktadır.

Vadesi geçen borcunun asgari %75'ini ödeyen ortaklara, kalan kısmı için yeni kredi kullandırılarak bu borçlarına mahsup edilmekte veya ödeme günü itibariyle faizli borçlarının en az %25'ini peşin ödemeleri kaydıyla kalan borçları için peşinat ödeme tarihinden itibaren 1 yılı geçmeyecek şekilde bir veya birden fazla taksitle borçlarını ödeme imkanı sağlanabilmektedir.

Konuyla ilgili olarak Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü'nün cevabi görüşü aşağıda yer almaktadır:

Tasfiye Olunacak Alacaklar hesaplarında izlenen kredilerin yapılandırılması konusu Ziraat Bankası mevzuatında düzenlenmiş olup, yapılandırma talepleri; alacağın teminat durumu, borçlu ve borçla ilgililer hakkında başlatılan takiplerin safahatı ve borçlunun ödeme kabiliyeti gibi hususların değerlendirilmesi suretiyle sonuçlandırılmakta, ödeme planına bağlanan alacaklarımız ile ilgili olarak yasal takip işlemi yürütülmemektedir. Söz konusu yapılandırma kapsamında üreticilerin borçlarını defaten ödemek istemeleri halinde % 25 ile % 45 oranında indirim yapılması, taksitle ödemek istemeleri halinde ise cari faiz uygulanmak suretiyle borcun 36 aydan 48 aya kadar taksitlendirilmesi imkânı bulunmaktadır.

Ekonomik krizin olumsuz etkilerinin en aza indirilebilmesini teminen 2009/14804 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile uygulamaya koyulan ödeme kolaylığı paketi çerçevesinde; Ziraat Bankasıyla ilgili Kararnameler kapsamında kullandırılan ve/veya ertelenen düşük faizli kredilerin vadesinin, işletme kredilerinde 24 ayı, yatırım kredilerinde ise 7 yılı aşmayacak şekilde yeniden belirlenebileceği hükme bağlanmıştır.

Bu kapsamda 31.03.2010 tarihi itibarıyla, 216.436 üreticinin 3.018.700.000 TL tutarında kredisi vade uzatımına tabi tutulmuştur. Diğer taraftan 31.03.2010 tarihi itibarıyla, Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesaplarına aktarılmış olan alacaklardan, Türkiye genelinde, 6.931 üretici üzerinde 68.721.000 TL banka kaynaklı tarımsal krediden kaynaklı, Ziraat Bankası alacağı yeniden yapılandırılmıştır.